

'Opa's jonge joaren', boek over Hoogezand

Het onlangs uitgekomen boek „Opa's jonge joaren”, een in het Gronings geschreven sfeertekening van het oude Hoogezand omstreeks de eeuwwisseling, heeft de aandacht gevestigd op de schrijfster Nies Sap-Akkerman.

Dit boek is erg mooi en verzorgd uitgegeven door Uitgeverij Lykele Jansma uit Buitenpost en kost f 17,80. De serie voordrachten krijgen sfeervol accent door de tekeningen die Harm van der Bij maakte. Het boek kon tot stand komen met financiële hulp van de Culturele Raad, het Kammingafonds en de gemeente Hoogezand-Sappemeer.

De veranderingen in Hoogezand grijpen zo snel om zich heen, dat de geboren en getogen inwoners de ontwikkeling nauwelijks kunnen bijbenen.

Waar een aantal jaren geleden de boer nog voor de ploeg

liep, staan nu flatgebouwen met tien verdiepingen. Daarom is het interessant die oude sfeer van vroeger nog eens op te halen, zeker op de indringende wijze, zoals Nies Sap-Akkerman dat doet. Zij zet opa op de praatstoel en we zien als het ware de schepen weer door het Kioldiep varen.

Veel belevenissen spelen zich af op Boven-Kalkwijk, waar opa in zijn jonge jaren woonde. In het allerlaatste huisje, als kind van een groot gezin.

Die plek is nu al lang verdwenen. Het diep met aan de wal-kanten duizenden bloemen. De dwarskanaaltjes die er op uit kwamen. Het drukke scheepvaartverkeer: de aardappel-, bieten-, turfschepen en niet te vergeten de „jirrebollen” met mest uit de stad voor op het land.

Nies Sap-Akkerman vertelt over de kiepkerels en de scheepsjagers, over het werken op het land door schoolkinderen om wat geld te verdienen voor winterkleden. Verhalen over het schaatsen, over de kleine neringdoenden, een tocht naar de

Zuidlaardermarkt, kwajongensstreken en allerlei anekdotes die passen in de tijd rond de eeuwwisseling.

„Een mooie tijd, maar het is wel te hopen dat die niet terug komt”, zegt de schrijfster er zelf van.

Nies Sap-Akkerman (49) is in Hoogezand geboren. Voor haar huwelijk werkte ze enkele jaren op een kantoor en haalde diverse diploma's op de Handelsavondschool. Nies Sap-Akkerman: „We kregen twee kinderen en zolang die klein waren was er geen tijd voor hobby's. Toen de kinderen groter werden ben ik begonnen met voordragen in Groninger dialect, in het begin vooral in de plaatselijke bejaardentehuizen, later ook voor verenigingen. Ik deed het voor het eerst in 1966 met gedichten en voordrachten van Geert Teis, Jan Boer en andere Groninger schrijvers, tot dat ik door het voordrachtmateriaal heen raakte. Toen kwam ik op het idee zelf te gaan schrijven. Als meisje van zo'n jaar of twaalf schreef ik ook wel al verhaaltjes en gedichtjes, maar ik heb er nadien geen aandacht meer aan besteed.”

Drie jaar geleden kon mevrouw Sap-Akkerman voor het eerst een programma brengen, helemaal gevuld met eigen werk. In de krant verschenen regelmatig in het Gronings geschreven gedichtjes van haar hand, die bij het publiek erg in de smaak vielen. „Ik denk dat het komt omdat ze zo gewoon zijn. Ieder kan ze lezen en ook begrijpen”, aldus mevrouw Sap-Akkerman.

Ze schreef veel voordrachten naar de verhalen, die haar vader had verteld over zijn jeugd en die sloegen vooral bij de oudere mensen erg goed aan. Sommige verhalen werden herkend door

Mevrouw Nies Sap-Akkerman uit Hoogezand: „Ik ben van plan door te gaan met schrijven, voordragen en „riemeln”. Het schrijven is voor mij een prachtige uitlaatklep, om eens een poosje uit de werkelijkheid te stappen.”

de bejaarden die uit dezelfde streek afkomstig waren.

De verhalen werden aan elkaar „gebreid” door er stukjes tussen te schrijven over Kiel en Kalkwijk en het leven van de mensen aldaar. Zo ontstond geleidelijk aan „Opa's jonge joaren”.

Voor het neerschrijven van het boek oriënteerde mevrouw Sap-Akkerman zich uitvoerig over het schrijven in het Gronings.

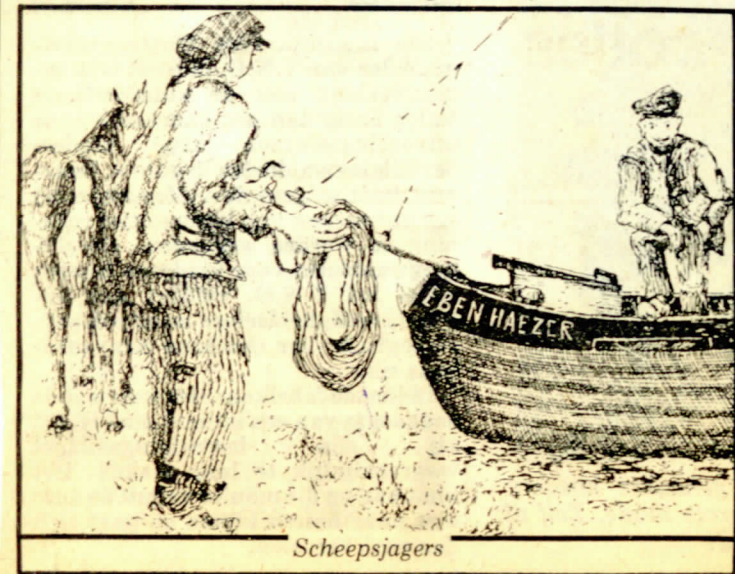
Mevrouw Sap-Akkerman: „Ik ga nu nog naar een cursus Gronings van de Volksuniversiteit, want ik heb het gevoel dat het nooit goed genoeg is.”

Mevrouw Sap-Akkerman heeft ook nog andere hobby's. Ze handwerkt graag en geeft met veel plezier, samen met nog twee andere moeders, handwerkles op de Prof. R. Ca-

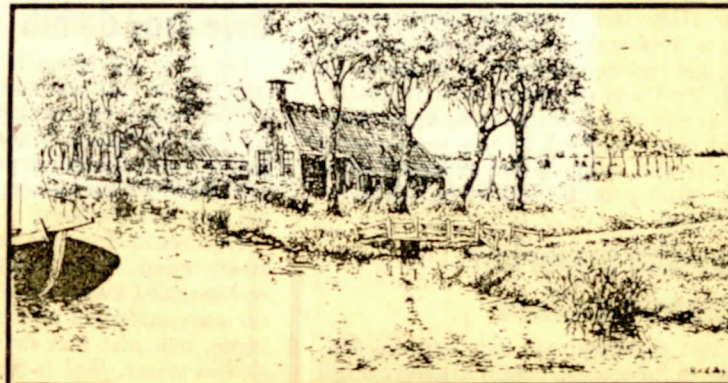
simierschool in Hoogezand. Verder is ze al 27 jaar lid van de Arb. Zangver. „De Volksstem” in Hoogezand, waarvan twee jaar secretaresse en zit ze al 18 jaar in het bestuur van het NIVON en in de redactie van het NIVON-blad „Kontakt”.

Al dat vrije tijdwerk kan ze vol houden dank zij de stimulerende steun van haar man.

Mevrouw Sap-Akkerman: „Ik heb een geweldige echtgenoot, die volledig achter mijn liefhebberij staat en mee gaat als ik ergens moet voordragen. Ik ben ook van plan door te gaan met schrijven, voordragen en „riemeln”. Het is prettig de mensen een plezierige avond te bezorgen. Ik zie het schrijven als een prachtige uitlaatklep om eens een poosje uit de werkelijkheid te stappen.”

Scheepsjagers

Kalkwijk is ingrijpend veranderd.